

Khi cờ bạc là nghiệp lực kéo cả gia đình xuống vực

ISSN: 2734-9195 09:10 11/10/2025

Dù là cờ bạc, rượu chè, hay bất kỳ hình thức đam mê nào khiến ta đánh mất sự tỉnh thức – tất cả đều là biểu hiện của một tâm không còn tự chủ.

Tác giả: **Lê Thị Kết**

Khi kim đồng hồ điểm gần nửa đêm, cả xóm đã yên giấc, thì tiếng cãi vã vọng ra từ căn nhà bà Hoan lại phá tan bầu không khí tĩnh lặng. Đó không phải lần đầu hàng xóm phải chứng kiến vợ chồng Thường – Loan “*diễn*” cảnh đấu khẩu ngay giữa khu dân cư vốn hiền hòa. Nhưng lần này, câu chuyện không chỉ dừng lại ở lời qua tiếng lại, mà là một bi kịch kéo dài nhiều năm trời, với gốc rễ từ cơn nghiện đá gà của người chồng – anh Thường.

Anh Thường vốn là một thanh niên khỏe mạnh, đẹp trai, được nhiều cô để ý. Nhưng ẩn sau vẻ bề ngoài ấy là một “*máu mê gà chọi*” từ thuở nhỏ, dần biến thành thói nghiện cờ bạc theo những sói đá gà ở khắp nơi. Vợ anh – chị Loan – biết điều đó. Nhưng vì yêu, vì hi vọng chồng sẽ thay đổi sau khi có gia đình, chị vẫn bất chấp lời khuyên can của cha mẹ để nên duyên cùng anh.

Tưởng rằng tình yêu sẽ cảm hóa được thói quen, nhưng không. Sau đám cưới, Thường vẫn giữ nguyên “*tần suất*” theo sói: ở đâu có đá gà, dù cách vài trăm cây số, anh vẫn khăn gói đi “*dự*”. Gà chọi được nuôi ngay trong vườn nhà, được chăm sóc kỹ hơn cả vợ con. Con ốm, vợ đau có thể lơ đi, nhưng gà sổ mũi, gà gãy cựa thì lo sốt vó.

Khi cờ bạc là một nghiệp lực kéo cả gia đình xuống vực

Một đêm nọ, giữa tiếng rì rầm trách móc của người vợ và ánh mắt đầy thất vọng của mẹ già, anh Thường – người chồng mê đá gà chỉ ngồi im lặng. Bị phát hiện đã lén lấy 50 triệu đồng tiền tiết kiệm của vợ chồng để nung vào một trận cá cược, anh không nói một lời xin lỗi, chỉ lặng lẽ đứng dậy, rồi bỏ đi nhậu với

bạn như thể chẳng có gì xảy ra.

Đó không đơn thuần là sự vô trách nhiệm. Đó là dấu hiệu của một người đang sống dưới sự chi phối của nghiệp lực sâu dày – thứ đã cướp đi khả năng tỉnh thức, khiến người ta chọn gà hơn con, sỏi bạc hơn gia đình.

Trong Kinh Tăng Chi Bộ (Aṅguttara Nikāya) từng cảnh báo: *“Có ba con đường dẫn đến diệt vong: say mê rượu, say mê dâm dục, và say mê cờ bạc.”* Cờ bạc – dù không gây thương tích như rượu chè hay tan nát như ngoại tình – lại gặm nhấm đời sống gia đình một cách âm thầm mà hủy diệt. Không ít người vợ như chị Loan rơi vào cảnh *“chồng không đánh, không chửi, nhưng vẫn khiến gia đình khổ đến tận cùng”*.

Tỉnh thức hay buông xuôi? Câu hỏi không dễ trả lời

Dù đã chịu đựng hơn mười năm trong cảnh chồng mê đá gà, nợ nần chồng chất, lòng tin dần cạn kiệt, nhưng chị Loan vẫn chưa ly hôn. Chị ở lại – vì con, vì nghĩa vợ chồng, hay vì đã quá quen với sự cam chịu? Không ai trả lời được ngoài chính chị.

“Nhiều lần muốn bỏ quách cho xong, nhưng nghĩ đến con lại thôi” – lời tâm sự ấy không chỉ là tiếng lòng riêng của chị Loan, mà là nỗi day dứt chung của không ít người phụ nữ Việt Nam. Giữa bao lần tha thứ và hi vọng, giữa khát khao giữ lại một mái ấm và thực tế bào mòn, họ bị giằng xé giữa tỉnh thức và buông xuôi.

Trong Kinh Tạp A-hàm từng dạy: *“Người có trí không sống chung với ác hạnh. Người có tâm từ biết buông bỏ để không làm tổn hại chính mình và người khác.”*

Từ bi trong ánh sáng phật pháp không có nghĩa là giam hãm mình trong khổ đau. Nhẫn nhịn không đồng nghĩa với đầu hàng định mệnh. Khi người kia không còn muốn quay đầu, khi môi trường gia đình trở nên độc hại, sự rời đi không phải là trốn chạy, mà là một hành động của tỉnh thức, của lòng từ bi với chính mình và với con cái.

Ly hôn không phải là thất bại nếu điều đó giúp người phụ nữ tìm lại sự sống lành mạnh, giúp con trẻ thoát khỏi một môi trường bất an, giúp một gia đình ngưng rơi tự do khỏi vực thẳm. Đó có thể là bước đầu tiên của một hành trình giải thoát cho tất cả.

Hình ảnh chỉ mang tính chất minh họa (sưu tầm).

Cờ bạc: Vấn nạn gia đình và xã hội

Theo thống kê từ Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, mỗi năm Việt Nam ghi nhận hàng ngàn trường hợp ly hôn có nguyên nhân trực tiếp từ cờ bạc và nợ nần. Trong đó, cá độ đá gà là một trong những hình thức cờ bạc phổ biến nhất ở vùng nông thôn – nơi mà pháp luật còn lỏng lẻo trong kiểm soát, còn truyền thông thì vẫn chưa đủ sức cảnh tỉnh đến từng hộ gia đình.

Điều đáng sợ không chỉ là những khoản tiền trắng tay sau mỗi trận cược. Cái đáng sợ hơn là: cờ bạc thiêu rụi lòng tin, đốt cháy sự yên ổn và phá vỡ nền tảng đạo đức trong mỗi gia đình. Nó biến một người đàn ông từng là điểm tựa thành gánh nặng tinh thần và tài chính; biến một mái nhà từng có tiếng cười thành nơi chất chứa bạo lực, nước mắt và dằn vặt không lối thoát.

Trong Kinh Pháp Cú (Dhammapada, kệ 246-247) từng cảnh báo: *“Ai sống trong dục vọng, cờ bạc, rượu chè, không tỉnh thức, không giữ giới... người ấy như cây khô, chẳng thể sinh hoa trái.”*

Cờ bạc không phải chỉ là một thú vui vô hại. Đằng sau nó là chuỗi hệ lụy dài lâu kéo theo sự suy sụp của cả một thế hệ: con cái lớn lên trong bất an, vợ sống trong tổn thương, và người chồng thì dần đánh mất nhân cách trong từng lần thua cuộc. Đây không chỉ là chuyện riêng của một gia đình. Đó là vấn đề đạo đức, văn hóa và an sinh xã hội, đòi hỏi sự vào cuộc không chỉ của pháp luật, mà của cả giáo dục đạo đức trong đời sống hàng ngày.

Chưa kể, cờ bạc, đá gà, cá độ còn là một hành vi vi phạm pháp luật nghiêm trọng. Theo Điều 322 Bộ luật Hình sự 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017, người tổ chức đá gà ăn tiền có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội tổ chức đánh bạc hoặc gá bạc với hình phạt: Phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 300.000.000 đồng, phạt tù từ 1 năm đến 5 năm.

Trường hợp phạm tội có tính chất chuyên nghiệp, thu lợi bất chính từ 50.000.000 đồng trở lên, sử dụng mạng internet, mạng viễn thông để phạm tội, hoặc tái phạm nguy hiểm, thì bị phạt tù từ 5 năm đến 10 năm.

Hành vi đá gà ăn tiền là vi phạm pháp luật và có thể bị xử phạt hành chính hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự tùy theo mức độ vi phạm. Để tránh những hậu quả pháp lý nghiêm trọng, mỗi cá nhân cần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật và tránh xa các hoạt động cờ bạc trái phép.

Lời kết: Chính niệm là bước đầu của giải thoát

Dù là cờ bạc, rượu chè, hay bất kỳ hình thức đam mê nào khiến ta đánh mất sự tỉnh thức – tất cả đều là biểu hiện của một tâm không còn tự chủ. Và khi một người không làm chủ được mình, họ không chỉ tự đánh mất cuộc đời mình, mà còn kéo theo những người thân yêu nhất trượt dài trong khổ đau, bất an và suy kiệt.

Giáo dục con cái, khuyên nhủ người thân từ bỏ thói hư tật xấu không thể chỉ bằng la mắng, hăm dọa hay oán trách. Phật giáo dạy: Muốn hóa độ người, trước tiên hãy hóa độ chính mình. Đó là hành trình cần bắt đầu bằng hiểu biết, chính niệm và tấm gương sáng từ chính người thân yêu nhất trong nhà.

Nếu không thể thay đổi người khác, hãy bắt đầu tự bảo vệ mình – bằng cách tỉnh thức, giữ gìn lòng an và sống đời sống có giới, có tuệ. Khi mình giữ được sự vững chãi, thì dù người kia có đắm chìm trong vô minh, mình và con cái vẫn còn một bến bờ để quay về.

Như lời dạy trong Kinh Pháp Cú (kệ 165):

*“Tự mình làm điều lành,
Tự mình giữ mình trong sạch.
Sự thanh tịnh là ở chính mình,
Không ai có thể làm thay”*

Chính niệm chính là bước đầu của giải thoát, là ánh đèn soi đường cho những ai còn lạc lối trong khói mờ của cờ bạc, mê muội và khổ đau.

Tác giả: **Lê Thị Kết**